

Urban

Data Center

Leiden071

Armoedemonitor Leidse huishoudens

CBS

Urban Data Center / Leiden071

December 2019

Uitgave UDC 2019 - 02

info@leidenincijfers.nl

Inleiding en aanleiding

De gemeente Leiden en het CBS hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten met als doel het datagestuurde werken binnen de gemeente te ondersteunen. Dit gebeurt in de vorm van een Urban Data Center Leiden071. De onderhavige rapportage is een product van deze samenwerking en een vervolg op een eerder uitgevoerd onderzoek.

In 2018 is een onderzoek uitgevoerd naar het gebruik en bereik van gemeentelijke regelingen door minimahuishoudens in de gemeente Leiden (minimaregelingen), op basis van cijfers uit 2015, destijds de meest recente. De gemeente Leiden heeft diverse regelingen om huishoudens met een laag inkomen en een laag vermogen (minima) te ondersteunen. Niet alle minima maken echter gebruik van deze regelingen. Daarom wilde de gemeente graag weten hoe groot de groep van wel- en niet-gebruikers is en welke kenmerken deze huishoudens hebben.

Inmiddels is het Leids minimabeleid gewijzigd, mede op basis van informatie uit dit onderzoek uit 2018. De uitvoering van het minimabeleid ligt nu in handen van de Sociale Wijkteams (SWT), de Jeugd- en Gezinsteam en stichting Leergeld en de regels om hiervoor in aanmerking te komen zijn ook veranderd. De belangrijkste wijziging is dat men niet meer automatisch in aanmerking komt voor ondersteuning als men aan bepaalde voorwaarden voldoet, maar dat meer gekeken wordt wat iemand nodig heeft. Deze beleidswijziging is in 2019 ingegaan. Daarom ligt de focus van dit onderzoek meer op de doelgroep zelf dan op het gebruik en bereik van minimaregelingen, hoewel dit nog wel is opgenomen.

Dit rapport geeft inzicht in de samenstelling en omvang van de groep huishoudens die in 2017 onder een bepaald minimum leven. Waar wenselijk wordt een vergelijking met 2015 (het meetjaar van het vorige onderzoek) gemaakt. Kort wordt ingegaan op het gebruik van minimaregelingen.

Toelichting op het onderzoek

Inleiding

Het is goed om te weten dat het hele onderzoek is gebaseerd op de gegevens van 2017 en die van 2015 als vergelijking. 2017 is het meest recente jaar waarover op dit moment (najaar 2019) bij het CBS inkomensgegevens beschikbaar zijn. De inkomensgegevens zijn afkomstig uit het RIO (Regionaal Inkomensonderzoek), dat o.a. is gebaseerd op input van de belastingdienst. Om de analyse zuiver te houden is ook voor het gebruik van minimaregelingen gekeken naar 2017 (en 2015).

De focus ligt op particuliere huishoudens (exclusief studenten) die minder dan 120% van het beleidsmatig minimuminkomen hebben en onder een bepaalde vermogensgrens zitten. Er is echter niet alleen gekeken naar huishoudens die in 2017 aan de voorwaarden voldoen, maar het bereik is ook berekend voor huishoudens die in 2017 al gedurende minstens vier aaneengesloten jaren (2014 t/m 2017) een inkomen hadden tot 120% van het beleidsmatig minimum. Ook voor hen is de vermogenstoets in 2017 van toepassing. In deze rapportage gaan we uitgebreid in op de eerste groep. Zijdelings zoomen we in op de groep die al vier jaar onder de inkomensgrens zit.

Daarnaast is de informatie ook beschikbaar voor groepen die op 110% of 130% van het beleidsmatig minimum zitten. Hier wordt in deze rapportage weinig aandacht aan besteed, maar uiteraard is de informatie voor iedereen beschikbaar en te raadplegen via de eigen pagina van het [Leidse UDC](#).

Huishoudens onder 'armoedegrens' komen in aanmerking voor minimaregelingen

We spreken van 'huishoudens die in armoede leven' wanneer deze huishoudens een inkomen tot 120% van het beleidsmatig minimum hebben en een vermogen onder een bepaalde grens. Het beleidsmatig minimum is gelijk aan 120% van de voor dat huishouden geldende bijstandsnorm. De bijstandsnorm varieert o.a. naar de samenstelling van het huishouden. Dat wil dus niet zeggen dat het hebben van een bijstandsuitkering verbonden is hieraan: ook huishoudens met bijvoorbeeld een pensioen of een laag inkomen uit arbeid of een eigen onderneming vallen in deze groep als hun inkomen onder 120% van het beleidsmatig minimum is.

Daarnaast wordt er een vermogenstoets gedaan: voor alleenstaanden is dit € 5.940 en voor overige huishoudens € 11.880. De combinatie van een laag inkomen en een laag vermogen bepaalt of men in deze analyse in de groep onder of boven de grens valt. We noemen dit hier de armoedegrens.

Deze analyse wordt alleen gemaakt voor de door het CBS gedefinieerde particuliere huishoudens. Daar vallen studenten en mensen die bv. in een instelling wonen niet onder.. Studenten komen niet in aanmerking voor de minimaregelingen en hebben een financiële situatie en perspectief die afwijkt van de andere huishoudens. Huishoudens (of personen) die in een instelling wonen zijn weliswaar niet uitgesloten van een minimaregeling, maar vallen wel buiten de analyse omdat het CBS daar geen goede inkomensgegevens van heeft.

Als we in dit rapport spreken over 'huishoudens' dan zijn dat dus particuliere huishoudens exclusief studenten

Minimaregelingen

Als een huishouden onder de 'armoedegrens' zit (zie hierboven) komt het in aanmerking voor een of meer minimaregelingen.

De gemeente Leiden heeft aan het CBS een bestand aangeleverd met personen die in 2017 gebruik hebben gemaakt van de gemeentelijke regelingen voor minimabeleid. Per persoon is weergegeven van welke specifieke regeling(en) de persoon gebruik heeft gemaakt. De volgende gemeentelijke regelingen zijn opgenomen in het onderzoek:

- Collectieve zorgverzekering minima
- Declaratie regeling maatschappelijke participatie
- Bijkomende schoolkosten
- Leermiddelen regeling.

Werkwijze

De tabellenset waar deze rapportage op is gebaseerd is op verzoek van de gemeente Leiden samengesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Hiertoe zijn gegevens van de gemeente (deelnemers aan minimaregelingen) op individueel niveau gekoppeld aan gegevens van het CBS (hun inkomenssituatie, vermogen, huishoudensamenstelling, leeftijd kostwinner, voornaamste inkomensbron van het huishouden en de wijk en buurt waar men woont). Uiteraard is er een samenhang tussen deze kenmerken. In deze analyse is het niet mogelijk hier op te analyseren: de kenmerken worden afzonderlijk van elkaar bekeken.

De resultaten zijn vervolgens op geaggregeerd niveau terug geleverd aan de gemeente in tabelvorm. Deze zijn voor iedereen toegankelijk via het Leidse UDC op de [CBS-website](#). Alle aantallen in deze tabellen zijn om privacy-redenen afgerond op honderdtallen. Beleidsonderzoek van de gemeente Leiden heeft vervolgens deze rapportage samengesteld.

Deze rapportage bevat resultaten op hoofdlijnen. Informatie op meer gedetailleerd niveau is uiteraard beschikbaar. Bijlage 2 t/m 3 geeft een verkorte weergave van de tabellenset.

Privacy

De meerwaarde van samenwerking met het CBS zit o.a. in het feit dat het CBS de beschikking heeft over zeer veel registratiedata op individueel niveau (personen). Zij mogen deze gegevens op persoonsniveau koppelen aan elkaar, en ook aan gegevens van b.v. een gemeente. Er is een CBS-wet die er voor zorgt dat dit op zorgvuldige wijze gebeurt: alle gegevens worden bijvoorbeeld 'gepseudonimiseerd', waardoor ze nog wel te koppelen maar niet meer tot een persoon te herleiden zijn.

Wat betreft de gemeente: wij mogen onder bepaalde voorwaarden gegevens van inwoners (zoals in dit geval gebruikers van een minimaregeling) via een beveiligde route naar het CBS sturen. De informatie die we terugkrijgen is, zoals boven vermeld, niet op persoons- maar op geaggregeerd niveau, waarbij allerlei regels in acht worden genomen, zoals een minimaal benodigd aantal om te mogen rapporteren en afronding op honderdtallen. Deze afronding zorgt er voor dat percentages een schijnnaauwkeurigheid geven.

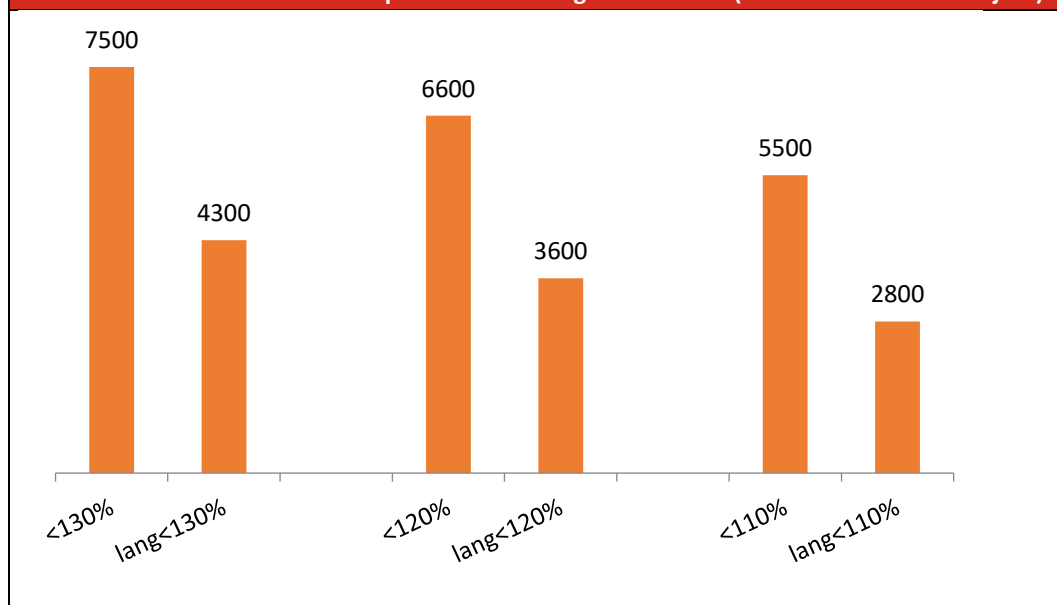
Aantal huishoudens met laag inkomen en weinig vermogen

In Leiden leefden in 2017 53.400 particuliere huishoudens (excl. studenten en mensen in een instelling). Van hen hebben 6.600 een laag inkomen en weinig vermogen. Dat is 12% van alle particuliere huishoudens. In 2015 was dit eveneens 12%. In de grafieken duiden we deze groep aan als < 120%, in de tekst soms als 'onder de armoedegrens'.

3.600 huishoudens zitten al minimaal 4 jaar onder de 120% en hebben (in 2017) een vermogen onder de grens (7% van de huishoudens).

Wanneer de grens gesteld wordt op 110% van het beleidsminimum betreft het 5.500 huishoudens, bij een grens van 130% betreft het 7.500 huishoudens.

Aantal huishoudens die onder bepaalde inkomensgrenzen leven (in 2018 en minimaal 4 jaar)

Samenstelling huishoudens onder armoedegrens

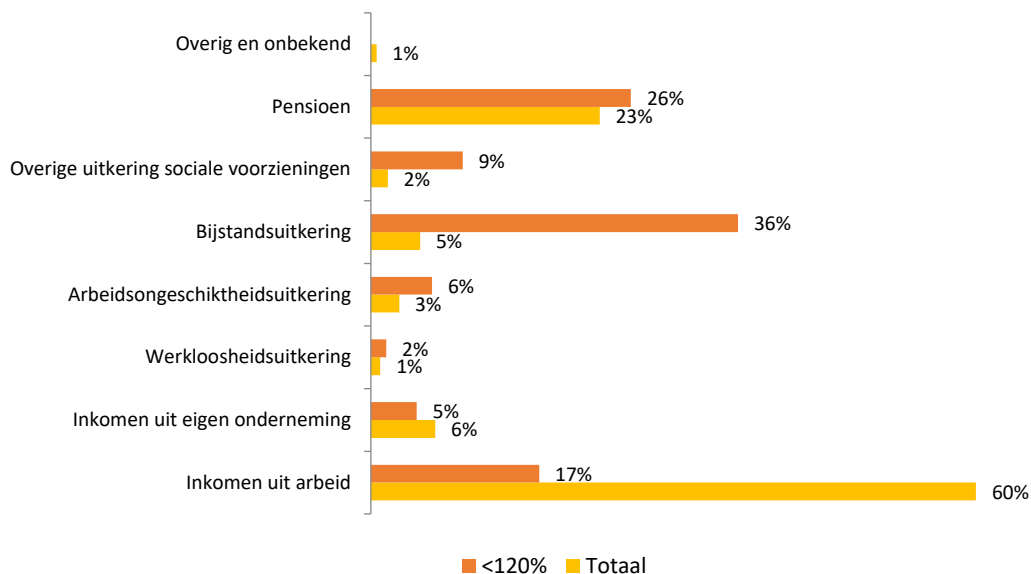
Om te bepalen of huishoudens onder de armoedegrens andere dan wel dezelfde kenmerken hebben dan alle huishoudens splitsen we de groep naar een aantal kenmerken uit. In deze paragraaf gaan we in op de kenmerken van de groep die in 2017 onder de armoedegrens zit, in vergelijking met alle particuliere (niet studenten)huishoudens. In de volgende paragraaf gaan we kort in op de mogelijke verschillen met de groep die > 4 jaar onder de armoedegrens zit.

Huishoudens naar voornaamste bron van inkomsten

Als eerste kijken we of huishoudens onder de armoedegrens afwijken van het totaal wat betreft voornaamste bron van inkomsten. Zoals te verwachten hebben huishoudens die onder de armoedegrens leven vaker een bijstandsuitkering (36% versus 5%) en minder vaak inkomen uit arbeid (17% versus 60%). Van de mensen onder de armoedegrens heeft 26% een pensioen als voornaamste bron van inkomsten, van alle huishoudens is dat 23%. Dit verschil is niet groot.

De verdeling wijkt in 2017 niet af van 2015.

Huishoudens naar voornaamste bron van inkomsten

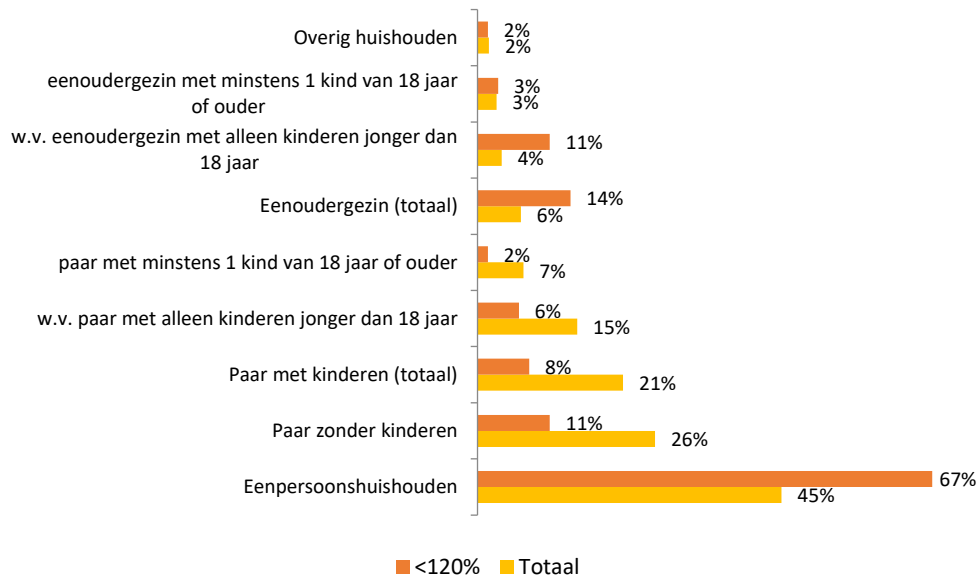
Huishoudens naar samenstelling

We zien dat binnen de groep mensen onder de armoedegrens de eenpersoonshuishoudens oververtegenwoordigd zijn (67% versus 45% van alle huishoudens). Ook de eenoudergezinnen zijn oververtegenwoordigd.

Alle andere groepen (paren met en zonder kinderen) zijn juist ondervertegenwoordigd bij de huishoudens die in armoede leven.

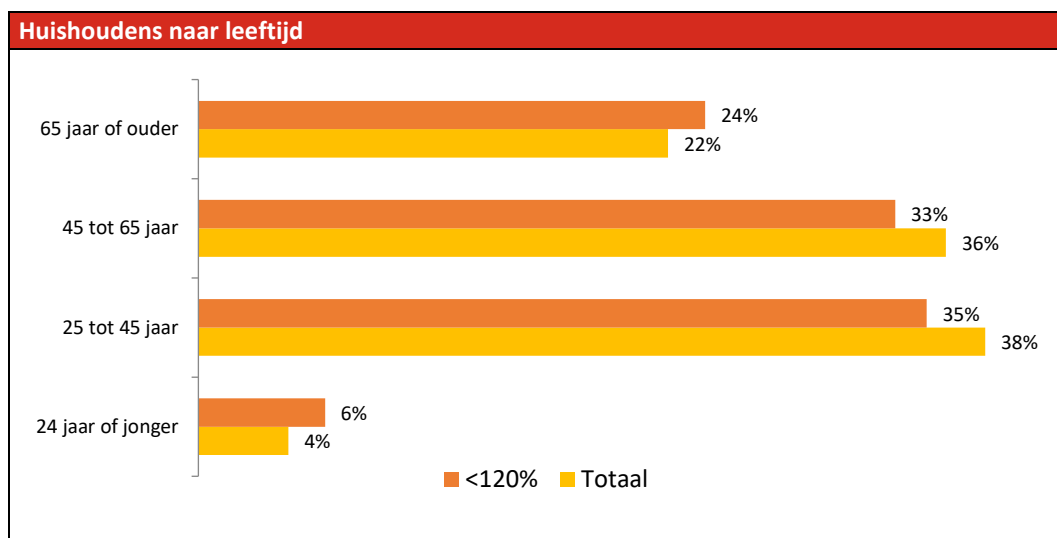
Ook dit is zeer vergelijkbaar met 2015.

Huishoudens naar huishoudensamenstelling

Huishoudens naar leeftijd

We zien slechts kleine verschillen naar leeftijd tussen de groep onder de armoedegrens en de totale groep. Ook hier zijn er geen verschillen tussen 2015 en 2017.

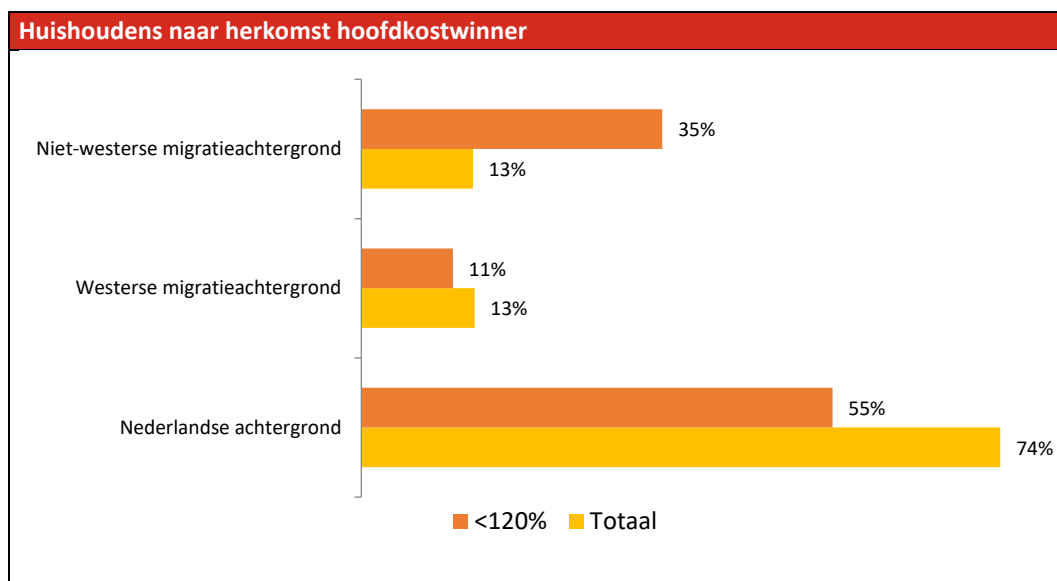

Huishoudens naar herkomst hoofdkostwinner

We zien dat binnen de groep mensen onder de armoedegrens relatief veel huishoudens zijn waarbij de hoofdkostwinner een niet-westerse migratie-achtergrond heeft (35% versus 13% in het totaal) en relatief weinig met een hoofdkostwinner die een Nederlandse achtergrond heeft (55% versus 74% in totaal).

De groep met een westerse migratieachtergrond neemt in beide groepen een ongeveer even groot deel in.

Ook hier geen grote verschillen met 2015.

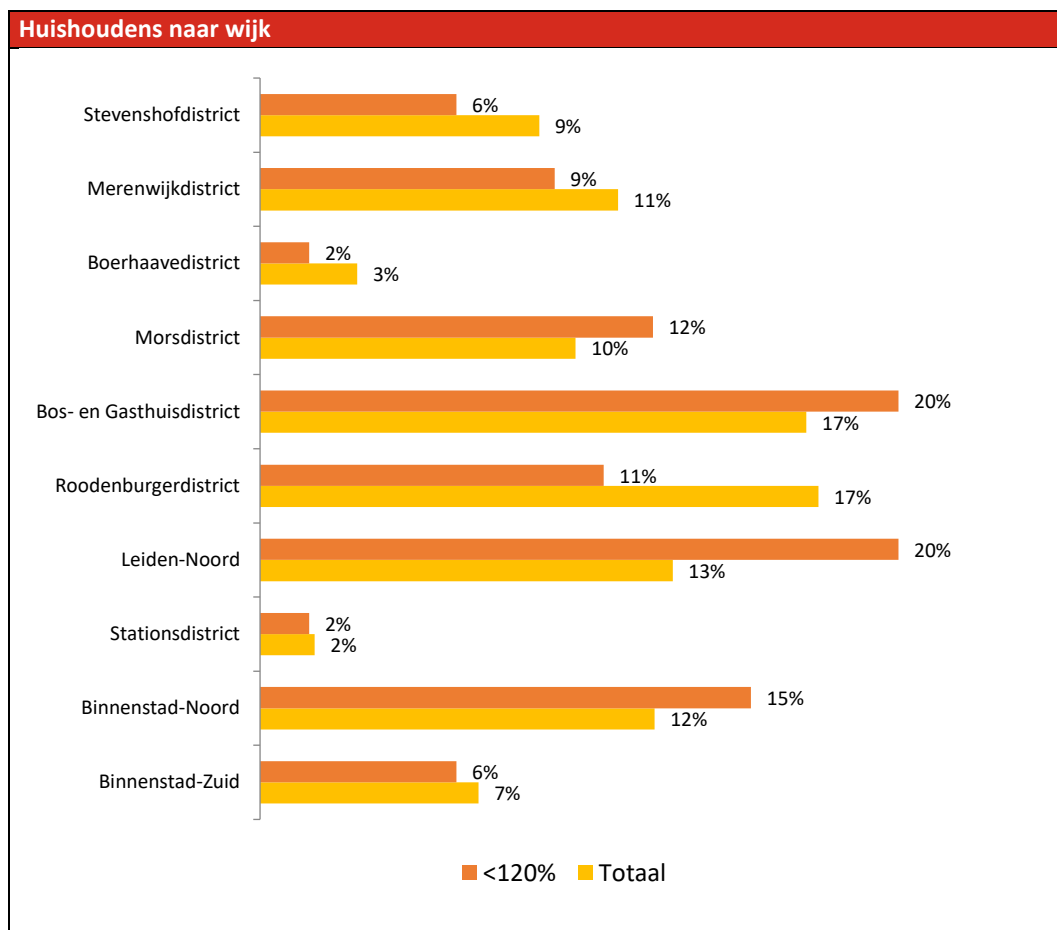

Huishoudens naar wijk

We zien dat binnen de groep mensen onder de armoedegrens relatief veel huishoudens zijn uit de wijken Leiden Noord, Binnenstad-Noord en Bos- en Gasthuis.

Ondervertegenwoordigd zijn vooral huishoudens uit Roodenburg en in mindere mate ook de Stevenschhof.

Ook hier geen grote verschillen met 2015.

Samenvatting kenmerken huishoudens onder de armoedegrens

Samenvattend kunnen we stellen dat de volgende groepen oververtegenwoordigd zijn in de groep huishoudens die onder de armoedegrens van 120% van het beleidsminimum en een bepaald vermogen zitten:

- Huishoudens met een bijstandsuitkering als voornaamste bron van inkomsten
- Eenpersoonshuishoudens en één-ouder gezinnen
- Huishoudens met een niet-westerse migratieachtergrond
- Huishoudens uit de wijken Leiden Noord, Binnenstad-Noord en Bos- en Gasthuis.

Samenstelling huishoudens > 4 jaar onder armoedegrens

De focus in deze paragraaf ligt op huishoudens die in 2017 al minimaal vier jaar een inkomen tot 120% van het beleidsmatig minimum hebben én een vermogen onder de grens. Dit waren er 3.600, 200 meer dan in 2015. Dit is 7 % van de 53.400 huishoudens. Verschillen zij van de groep die (minimaal) één jaar onder deze grens leeft?

Een vergelijking laat zien dat de verschillen tussen deze groepen wat betreft de voor ons beschikbare kenmerken klein zijn. De enige verschillen die voldoende groot zijn om te noemen zijn:

- naar voornaamste bron van inkomen: huishoudens die minimaal 4 jaar onder de grens zitten hebben minder vaak inkomen uit arbeid en vaker pensioen dan de genen die minimaal 1 jaar in deze omstandigheden zitten
- naar leeftijd hoofdkostwinner: huishoudens die minimaal 4 jaar onder de grens zitten zijn vaker 65+ en minder vaak 25 tot 45 jaar
- naar wijk: huishoudens die minimaal 4 jaar onder de grens zitten wonen wat minder in Binnenstad-Noord.

De verschillen naar type huishouden en herkomst van de hoofdkostwinner zijn dus te verwaarlozen.

Aantal aanvragen minimaregelingen

- **8.644 personen** vroegen gemiddeld 1,5 regeling aan;
- **4.300 huishoudens** vroegen minimaal 1 regeling aan; gemiddeld 1,8 per huishouden.

De gegevens over de aangevraagde minimaregelingen zijn afkomstig van de gemeente. Het CBS heeft ze vervolgens gekoppeld aan een huishouden.

De 'declaratieregeling maatschappelijke participatie' is in 2017 het meest aangevraagd: bijna 6.300 personen vroegen dit aan. Dit betrof ca. 4.300 huishoudens.

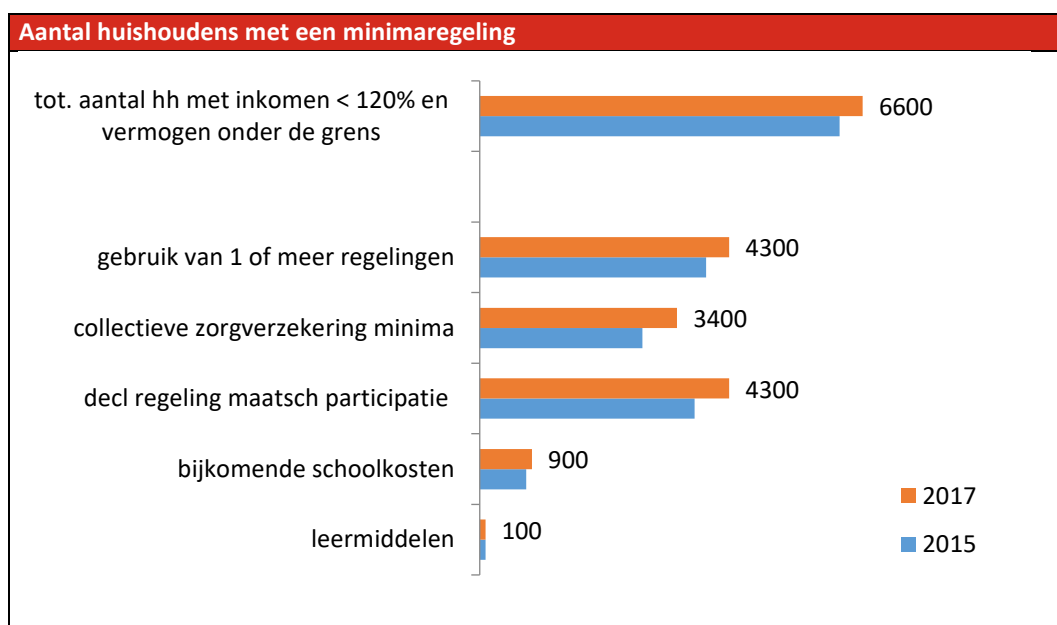
De 'collectieve zorgverzekering minima' is bijna even vaak aangevraagd: bijna 6.000 keer (3.400 huishoudens).

Minimaregeling, 2015 en 2017	Aantal aanvragen (personen)		Aantal huishoudens (afgerond)	
	2015	2017	2015	2017
Collectieve zorgverzekering minima	5.512	5.962	2.800	3.400
Declaratie regeling maatschappelijke participatie	5.385	6.296	3.700	4.300
Bijkomende schoolkosten	1.140	Onbekend*	800	900
Leermiddelen regeling	135	131	100	100
Totaal aantal regelingen	12.172	12.389	7.400	8.700
Aantal unieke personen / huishoudens	7.458	8.644	3.900	4.300
Gemiddeld aantal p.p./huishouden	1.6	1.5	1.9	1.8

- De regeling voor bijkomende schoolkosten is sinds 2016 zonder aanvraag uitgekeerd.

Hieronder wordt steeds het aantal huishouden weergegeven dat onder de inkomensgrens ligt van 120% van het beleidsminimum, en onder een bepaalde inkomensgrens valt. Daarmee valt het huishouden in de groep die in 2017 recht heeft op minimaregelingen.

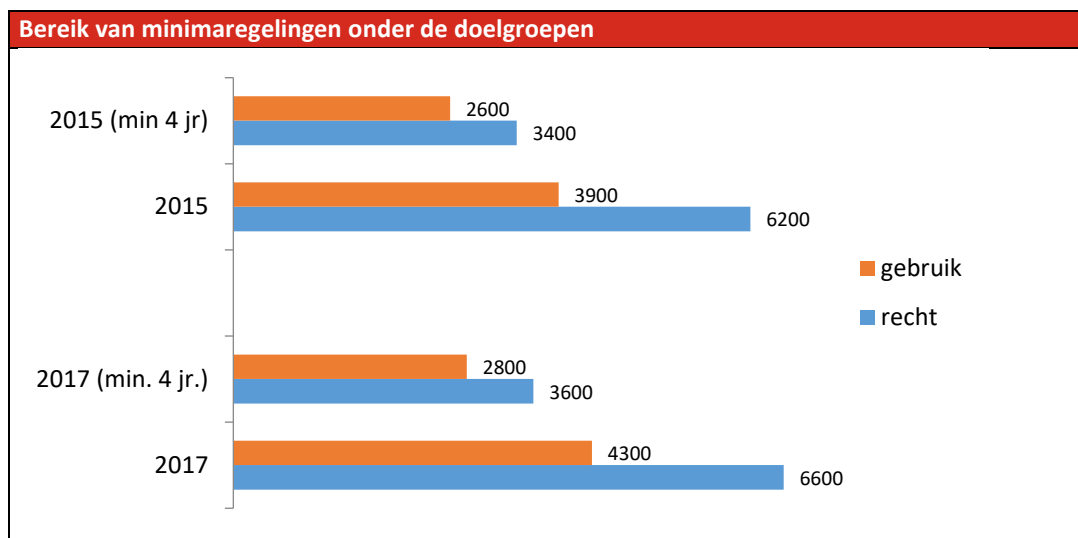
Onderstaande grafiek geeft het aantal huishoudens weer die recht hebben op een minimaregeling en het aantal huishoudens met een bepaalde regeling voor 2015 en 2017. De declaratieregeling voor maatschappelijke participatie wordt het meest gebruikt: van de 4.300 huishoudens die in 2017 van een regeling gebruik maken, maakte (bijna) iedereen gebruik van deze regeling. Veel huishoudens maken gebruik van meer dan één regeling: gemiddeld zijn er 2 regelingen per huishouden.

Het bereik van de minimaregelingen onder de doelgroep

- 65% van de huishoudens die er in 2017 recht op hebben wordt bereikt met een minimaregeling;
- 78 % van degenen die al minimaal 4 jaar onder de grens van 120% zitten wordt bereikt.

Van de huishoudens die onder de inkomensgrens en onder de vermogensgrens zitten (6.600 in 2017) maken 4.300 gebruik van 1 of meer regelingen. Dat is 65%. In 2015 was dit 63%. Van de huishoudens die al minimaal 4 jaar onder de armoedegrens leven (3.600 in 2017) maken 2.800 huishoudens gebruik van minimaal 1 regeling: dat is 78% van de groep die er recht op heeft. In 2015 was dit 76%. We gaan hier in op de kenmerken van de groep die in 2017 onder de armoedegrens leven, in de volgende paragraaf gaan we kort in op degenen die daar al minimaal 4 jaar onder zitten.

Het bereik van de minimaregelingen naar kenmerk van het huishouden

Door de koppeling van de gemeentelijke bestanden met die van het CBS is nu bekend hoe het bereik varieert naar een aantal kenmerken. We kunnen onder bepaalde groepen dus zien hoe het bereik van de regelingen is.

Het gaat om de volgende kenmerken:

- voornaamste inkomstenbron van het huishouden (bv. arbeid, uitkering, pensioen)
- type huishouden (1-persoons, met of zonder kinderen enz.)
- leeftijd van de hoofdkostwinner (4 leeftijdsgroepen)
- migratieachtergrond (herkomst van de hoofdkostwinner)
- wijk (en buurt).

We kijken hieronder steeds hoe groot de groep huishoudens is (in absolute aantallen) die onder de 120% van het beleidsmatig minimum en de vermogensgrens zit ('recht') en hoe groot de groep die gebruik maakt van minimaal 1 regeling ('gebruik'). We richten hierbij onze aandacht op de groep die in 2017 recht heeft. Steeds kijken we of er een verschil is met de situatie in 2015. Aan het eind wordt beschreven of er verschillen zijn bij degenen die al minimaal 4 jaar onder de 120% van het beleidsminimum zit.

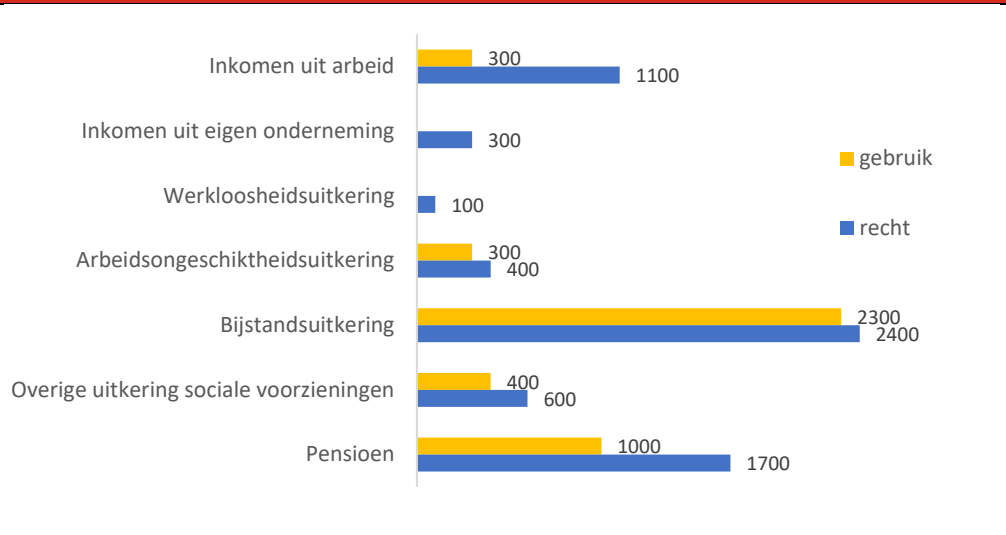
Voornaamste inkomstenbron

- *bereik minimaregelingen het hoogst onder huishoudens met bijstand*
- *bereik minimaregelingen het laagst onder huishoudens met inkomen uit arbeid*

Als eerste wordt gekeken naar de voornaamste inkomstenbron van het huishouden. Komt die uit arbeid (dienstverband), uit een eigen onderneming of uit 'overdrachten' zoals pensioen of een uitkering (immers, het krijgen van een uitkering is geen voorwaarde om in aanmerking te komen voor een minimaregeling). We zien dat van de huishoudens waar een bijstandsuitkering de voornaamste inkomensbron is (bijna) iedereen die er recht op heeft ook gebruik maakt van minimaal 1 regeling. 'Huishoudens met een bijstandsuitkering' is

ook de grootste groep die er recht op heeft. De tweede groep in omvang zijn de huishoudens met een pensioen. Van hen maakt 59% gebruik van een regeling. Van de huishoudens met inkomen uit arbeid maakt slechts 27% gebruik van een regeling.

Recht en gebruik naar voornaamste inkomstenbron

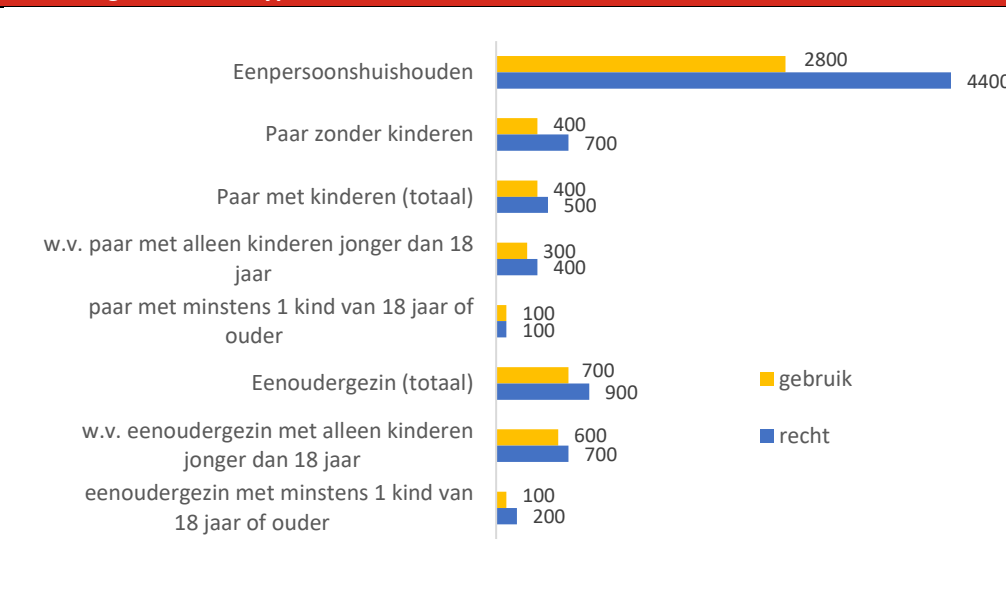

Type huishouden

- *Vooraf éénpersoonshuishoudens hebben recht op minimaregeling*
- *Bereik van minimaregelingen het hoogst onder éénoudergezinnen*

Onderstaande grafiek laat duidelijk zien dat de groep huishoudens die recht heeft op minimaregelingen voor een groot deel bestaat uit éénpersoonshuishoudens. Het bereik (63%) echter is in die groep niet het hoogst. Dit is vergelijkbaar met de groep 'paren zonder kinderen' (57%). Het bereik is aanzienlijk hoger bij eenoudergezinnen en paren met kinderen.

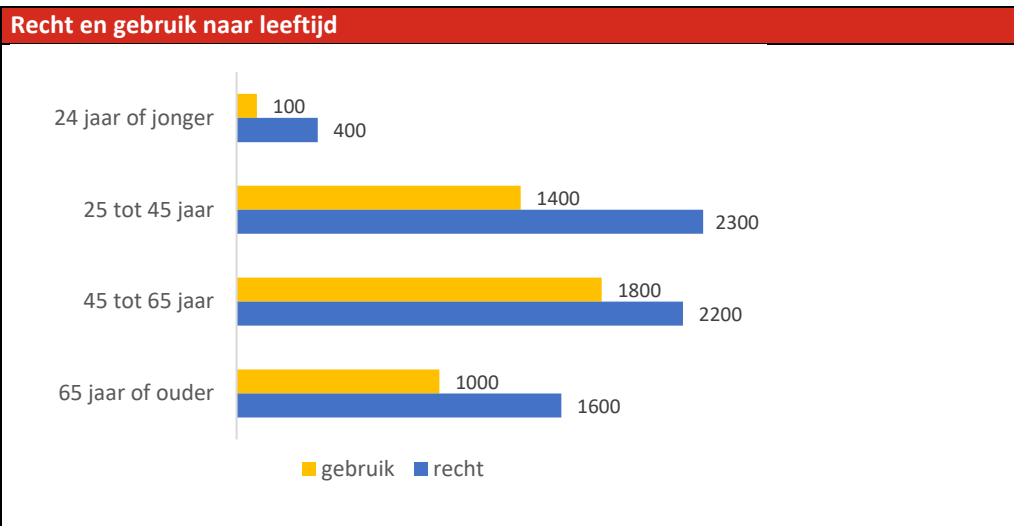
Recht en gebruik naar type huishouden

Leeftijd

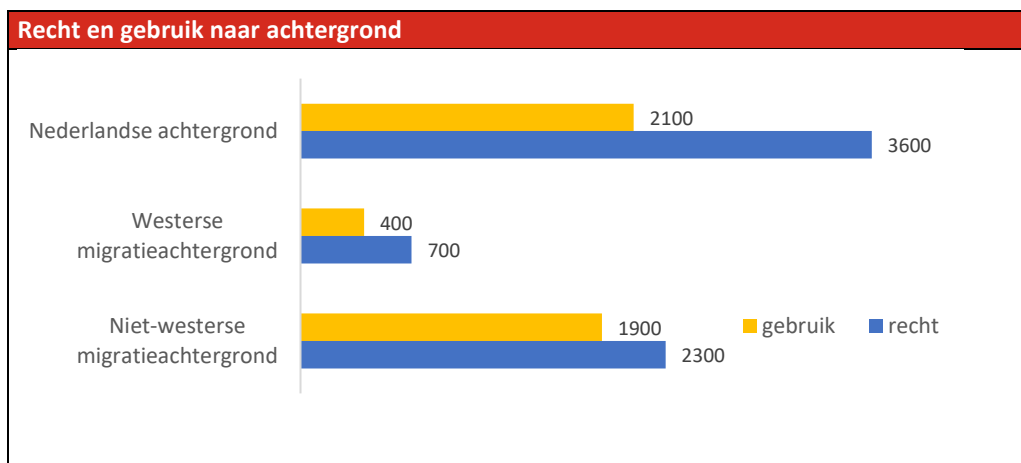
- bereik minimaregelingen het hoogst onder 45 tot 65 jarigen en het laagst onder de 24 jaar

De huishoudens worden ingedeeld naar leeftijd van de hoofdkostwinner. Huishoudens met een hoofdkostwinner onder de 24 jaar maken weinig gebruik van minimaregelingen. Deze groep is ook in absolute aantallen het kleinst als je kijkt hoeveel van dit soort huishoudens recht hebben op een minimaregeling. Het bereik is het grootst onder de 45 tot 65 jarigen.

Migratieachtergrond

- bereik minimaregelingen lager bij huishoudens met een Nederlandse achtergrond en het hoogst onder huishoudens met een niet-westerse achtergrond

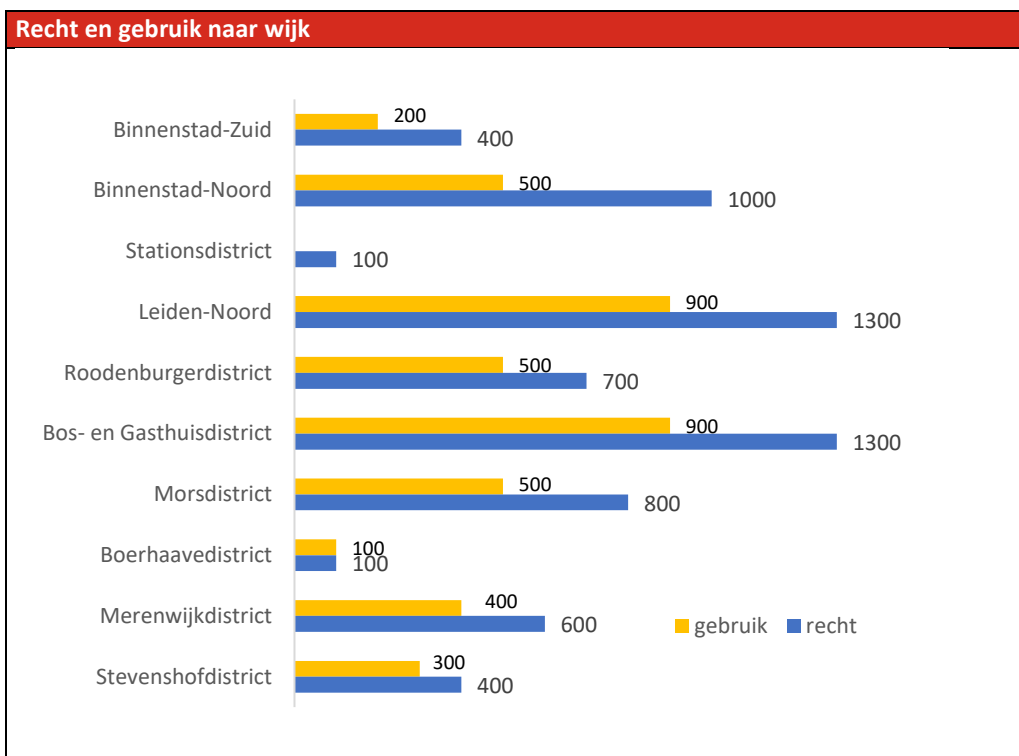
De huishoudens zijn eveneens ingedeeld naar herkomst van de hoofdkostwinner. Huishoudens waarvan de hoofdkostwinner een Nederlandse achtergrond heeft, maken minder dan gemiddeld gebruik van de minimaregelingen. Huishoudens met een hoofdkostwinner met een niet-westerse migratieachtergrond juist meer.

Wijk

- bereik minimaregelingen het laagst in Binnenstad-Zuid en het hoogst in Merenwijk, Leiden-Noord en Bos- en Gasthuis.

In huishoudens in Stevenshof, Roodenburger, Bos- en Gasthuis en Merenwijk is het bereik van de minimaregelingen wat hoger. Het Stationsdistrict en Boerhaave zijn te klein om uitspraken over te doen.

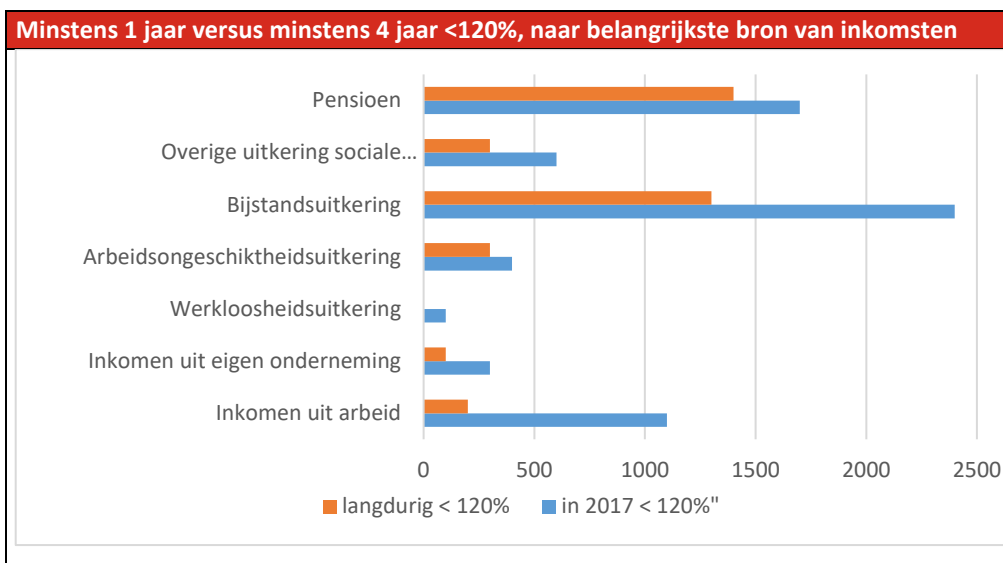

Huishoudens die minstens vier jaar 'in armoede zitten'

Omvang

We kijken naar de groep die minstens 4 jaar een inkomen onder 120% van het beleidsminimum heeft én in 2017 een vermogen onder de toegestane grens heeft. In hoeverre wijkt het bereik binnen deze groep af van de groep die we hiervoor hebben beschreven, nl. alle huishoudens die in 2017 recht hadden op minimaregelingen? Voor het gemak worden ze hier genoemd: huishoudens die langdurig onder de 120% zitten en huishoudens die in 2017 onder de 120% zitten.

De omvang van de groep in 2017 is 6.600 huishoudens en de groep die langdurig onder de 120% zit is 3.600 huishoudens. In de grafiek hieronder zien we de verdeling van de doelgroep naar belangrijkste bron van inkomsten. Het grootste verschil zien we bij inkomen uit arbeid (dienstverband) en ook wel uit eigen onderneming: dit zijn relatief vaak huishoudens die wel één jaar maar minder vaak minstens 4 jaar onder de 120% grens zitten. Bij de mensen met een pensioen zien we juist dat dat verschil veel kleiner is: veel mensen die in 2017 onder de inkomens- en vermogensgrens zitten, zitten daar al minimaal 4 jaar onder (82%).

Bereik

Het bereik is hoger is onder de groep die langdurig onder de 120% zit, namelijk 78% tegen 66% van de groep die in 2017 recht had.

Gekeken naar de *belangrijkste bron van inkomsten* valt op dat het bereik bij huishouden met voornamelijk inkomsten uit arbeid en uit eigen onderneming in de groep die langdurig onder de 120% zit aanzienlijk hoger is dan de groep die in 2017 recht had. Dit kan te maken hebben met wat we in de grafiek hierboven zien: dat een huishouden met wisselende inkomsten uit arbeid in 2015 weliswaar recht had op een minimaregeling maar daar geen gebruik van maakte omdat het een ander jaar weer veel hogere inkomsten had.

Naar *type huishouden* zijn er minder opvallende verschillen.

Gekeken naar *leeftijd* zien we logischerwijs dat de groep onder de 24 jaar die langdurig onder de 120% zit nihil is (minder dan 100). Vooral de groep van 25 tot 45 jaar maakt duidelijk meer gebruik van minimaregelingen (van 63% naar 82%) als men langer onder de 120% zit. Van de 65-plussers in deze inkomenssituatie maakt nog steeds 'maar' 66% gebruik van een minimaregeling.

Naar *herkomst*: wanneer huishoudens minstens vier jaar onder 120% zitten zien we dat de toename van het gebruik van minimaregelingen bij de westerse migratie-achtergrond het meest toeneemt (van 54% naar 74%). Bij niet-westerse migratieachtergrond was het al hoog (81%) en stijgt het tot 90%.

Naar *wijk* zien we ook verschillen. Zo is in Binnenstad-Zuid het bereik onder de groep die in 2015 'recht' had 46%, terwijl dat onder de groep die 4 jaar onder de 120% zit 75% is. In Merenwijk zien we veel minder verschil.

Bijlage 1 Overzicht minimaregelingen gemeente Leiden

De gemeente Leiden vindt het belangrijk dat iedereen kan sporten of een goede zorgverzekering heeft. Voor inwoners uit Leiden met een laag inkomen en een beperkt vermogen is er daarom het Leids Minimabeleid.

De gemeente wil bijvoorbeeld dat iedereen mee kan doen aan culturele en sportieve activiteiten of een opleiding kunnen volgen. Voor kinderen die naar school gaan is het belangrijk dat zij een computer en printer hebben. Of mee kunnen met een schoolreisje.

Voor de regelingen uit het Leids Minimabeleid gelden de volgende voorwaarden:

- 18 jaar of ouder (m.u.v. de regelingen voor kinderen, daar geldt als eis dat het jongste kind in het gezin < 18 jaar oud is).
- geen student
- een inkomen van maximaal 120% van het voor de persoon geldend bijstandsniveau
- minder eigen vermogen hebt dan de bedragen die gelden voor de Participatiewet. Voor gehuwden/ samenwonenden en alleenstaande ouders is dat € 11.880,00 en voor alleenstaanden € 5.940,00 (2017).

Collectieve zorgverzekering voor Minima

Aan een belanghebbende kan door het college periodieke bijzondere bijstand worden verstrekt voor de kosten van een collectieve aanvullende zorgverzekering, waarvoor het college een overeenkomst gesloten heeft met een zorgverzekeraar.

Declaratieregeling maatschappelijke participatie

Aan een belanghebbende kan door het college een tegemoetkoming worden verstrekt voor de kosten van:

- a. sport
- b. cultuur
- c. educatie
- d. andere vormen van maatschappelijke participatie

De tegemoetkoming als bedoeld in het eerste lid bedraagt per belanghebbende of gezinslid per kalenderjaar maximaal € 210

Regeling bijkomende schoolkosten

Aan de alleenstaande ouder met zijn ten laste komende kinderen of het gezin kan door het college een tegemoetkoming worden verstrekt voor bijkomende schoolkosten. De tegemoetkoming bedraagt maximaal € 200 per jaar per kind in de leeftijd van 4 tot 12 jaar en maximaal € 300 per jaar per kind in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.

Leermiddelenregeling

Aan een alleenstaande ouder of het gezin met één of meer kinderen in de leeftijd van 8 tot 18 jaar, kan door het college een tegemoetkoming worden verstrekt voor de aanschaf van een computer en printer. De hoogte van de tegemoetkoming is maximaal € 409 en wordt max. eens per 5 jaar aan een huishouden verstrekt.

Regeling bijdrage zwemabonnement

Aan een belanghebbende kunnen de kosten van een seizoenabonnement voor zwembad De Vliet of recreatiezwembad De Zijl te Leiden worden vergoed.

De tegemoetkoming is gelijk aan de prijs van het betreffende abonnement onder aftrek van een eigen bijdrage van €15 per gezin.

Deze regeling is niet opgenomen in de analyse omdat er geen gegevens beschikbaar waren op het moment dat deze moesten worden aangeleverd.

Bijlage 2 Aantallen < 120% en inkomensgrens, 2017

	huishoudens met een inkomen tot 120% van het beleidsmatig minimum en een vermogen onder de vermogensgrens	waarvan gebruik van minstens één regeling	collectieve zorgverzekering minima	declaratieregeling maatschappelijke participatie	Geen gebruik	huishoudens met minstens één thuiswonend kind van 18 jaar of jonger	regeling bijkomende schoolkosten
Totaal	6.600	4.300	3.400	4.300	2.300	1.200	900
Voornaamste inkomensbron van het huishouden							
Inkomen uit arbeid	1.100	300	200	300	800	300	100
Inkomen uit eigen onderneming	300	-	-	-	-	100	-
Werkloosheidsuitkering	100	-	-	-	-	-	-
Arbeidsongeschiktheidsuitkering	400	300	200	300	100	100	100
Bijstandsuitkering	2.400	2.300	1.700	2.300	100	700	600
Overige uitkering sociale voorzieningen	600	400	300	400	200	100	100
Pensioen	1.700	1.000	900	1.000	700	-	-
Overig en onbekend	-	-	-	-	-	-	-
Type huishouden							
Eenpersoonshuishouden	4.400	2.800	2.100	2.700	1.600	-	-
Paar zonder kinderen	700	400	400	400	300	-	-
Paar met kinderen	500	400	300	400	100	500	300
w.v. paar met alleen kinderen jonger dan 18 jaar	400	300	300	300	100	400	300
paar met minstens één kind 18 jaar of ouder	100	100	100	100	-	100	-
Eenoudergezin	900	700	500	700	200	800	600
w.v. eenoudergezin met alleen kinderen jonger dan 18 jaar	700	600	400	600	100	700	500
eenoudergezin met minstens één kind 18 jaar of ouder	200	100	100	100	100	100	-
Overig huishouden	100	-	-	-	-	-	-
Onbekend	-	-	-	-	-	-	-
Leeftijd hoofdkostwinner							
24 jaar of jonger	400	100	100	100	300	-	-
25 tot 45 jaar	2.300	1.400	900	1.400	900	800	500
45 tot 65 jaar	2.200	1.800	1.500	1.800	400	400	300
65 jaar of ouder	1.600	1.000	900	1.000	600	-	-
Herkomst hoofdkostwinner							
Nederlandse achtergrond	3.600	2.100	1.600	2.100	1.500	400	300
Westerse migratieachtergrond	700	400	300	400	300	100	100
Niet-westerse migratieachtergrond	2.300	1.900	1.500	1.800	400	700	600

Alle aantallen zijn afgerond op 100-tallen

Bijlage 3 Aantallen < 120% en inkomensgrens, minstens 4 jaar in 2017

	huishoudens met minstens 4 jaar een inkomen tot 120% van het beleidsmatig minimum en een vermogen onder de vermogensgrens	waarvan gebruik van minstens één regeling	collectieve zorgverzekering minima	declaratieregeling maatschappelijke participatie	geen regeling	huishoudens met minstens één thuiswonend kind van 18 jaar of jonger	regeling bijkomende schoolkosten
Totaal	3.600	2.800	2.400	2.800	800	700	600
Voornaamste inkomensbron van het huishouden							
Inkomen uit arbeid	200	200	100	200	0	100	100
Inkomen uit eigen onderneming	100	-	-	-	100	-	-
Werkloosheidsuitkering	-	-	-	-	-	-	-
Arbeidsongeschiktheidsuitkering	300	200	200	200	100	100	100
Bijstandsuitkering	1.300	1.300	1.100	1.300	0	400	400
Overige uitkering sociale voorzieningen	300	200	200	200	100	-	-
Pensioen	1.400	900	800	900	500	-	-
Overig en onbekend	-	-	-	-	-	-	-
Type huishouden							
Eenpersoonshuishouden	2.400	1.800	1.500	1.800	600	-	-
Paar zonder kinderen	500	300	300	300	200	-	-
Paar met kinderen	300	200	200	200	100	200	200
w.v. paar met alleen kinderen jonger dan 18 jaar	200	200	100	200	0	200	200
paar met minstens één kind 18 jaar of ouder	100	-	-	-	100	-	-
Eenoudergezin	500	400	300	400	100	400	400
w.v. eenoudergezin met alleen kinderen jonger dan 18 jaar	400	400	300	400	0	400	300
eenoudergezin met minstens één kind 18 jaar of ouder	100	100	100	100	0	-	-
Overig huishouden	-	-	-	-	-	-	-
Onbekend	-	-	-	-	-	-	-
Leeftijd hoofdkostwinner							
24 jaar of jonger	-	-	-	-	-	-	-
25 tot 45 jaar	900	700	500	700	200	400	300
45 tot 65 jaar	1.400	1.200	1.000	1.200	200	200	200
65 jaar of ouder	1.300	900	800	900	400	-	-
Herkomst hoofdkostwinner							
Nederlandse achtergrond	2.100	1.500	1.200	1.500	600	200	200
Westerse migratieachtergrond	300	300	200	300	0	-	-
Niet-westerse migratieachtergrond	1.200	1.100	900	1.100	100	400	300

Alle aantallen zijn afgerond op 100-tallen